

NAMN ATT MINNAS

GUNNAR HILLERDAL

Det väckte ett visst uppseende när Högerns Ungdomsförbunds stämma i juni förra året till ordförande valde en docent i religionsfilosofi från Lund vid namn Gunnar Hillerdal, som praktiskt taget ingen människa hört talas om.

I raden av HUF-ordförande var han en främmande fågel. Han föreföll att ha lika litet gemensamt med trion Igor Holmstedt, Gunnar Heckscher och Bengt Lind som med trion Birger Isaksson, Sven Johansson och Paul Brundin. Han hade aldrig tillhört HUF:s förbundsstyrelse eller överhuvudtaget varit särskilt aktiv inom förbundet. Dessutom var han som sagt teolog — och inte nog med det, t. o. m. prästvigd — vilket, man må beklaga det eller inte, i våra dagar till skillnad från på Gustav Trolles och biskop Brasks tid knappast anses som merit för en politisk karriär.

Det var kort sagt många som tänkte: högern har det besvärligt nog ändå utan att behöva råka ut för det ytterligare odium, som består i att få en teologidocent på halsen som HUF-ordförande.

Icke förty valdes Gunnar Hillerdal enhälligt och med acklamation, vilket visar att hans kandidatur var lika stark som överraskande. Nu, ett drygt år senare, har han redan fått namn om sig att vara en av de bästa förbundsordförande högerungdomen någonsin haft.

Gunnar Hillerdal, som är född 1924, tog studenten i Halmstad 1942 och började sedan studera i Lund, där han disputerade för teologie doktorsgrad 1954. Han blev docent i teologisk etik med religionsfilosofi samma år och fick fr. o. m. år 1955 docenttjänst vid Lunds universitet. Under de närmast följande åren tjänstgjorde han periodvis som *visiting professor* vid olika amerikanska universitet. Han disputerade på en avhandling om Luther, har skrivit en tjock och grundlärda lunta om teologisk och filosofisk etik — enligt en spefågel »hedrad med en utskällning i Dagens Nyheter» — och två mera lättillgängliga och mycket klagörande böcker, betitlade resp. »Kyrka och sociaetik» och »Utkast till en lekmannateologi för svenska kyrkan». År 1956 blev han prästvigd för Lunds stift. Hans teologiska position anges vara lågkyrklig, vilket i detta fall innebär att han visserligen tar bestämt avstånd från vissa drag inom högkyrkligheten, men i gengäld är helt obesmittad av en trosupplösande liberalism. Hans kristendom har karakteriserats som påfallande fast och stabil: han döljer den inte, men begagnar den heller inte för att i onödan besvåra sina medmänniskor, skriver hans närmaste medarbetare i HUF, Leif Carlsson. När så krävs, tillfogar samme sagesman, framlägger han dock utan tvekan sin syn på det kristna förhållningssättets konsekvenser.

Vid sidan av sina teologiska insat-

ser har Gunnar Hillerdal hunnit med en omfattande studentpolitisk aktivitet. Han har varit kurator i Hallands Nation, v. ordf. resp. ordf. i Lunds studentkår, v. ordf. i Sveriges Förerade Studentkårer och sekreterare i statsstipendienämnden i Lund. Från studentpolitiken har han sakta men säkert övergått till politiken. Han gjorde sig först bemärkt som arg ung man inom Lundahögern, där han suaviter in modo men fortiter in re kämpade för en familjevänligare högerpolitik. År 1959 invaldes han i styrelsen och blev påföljande år v. ordf. Han framträdde också som kulturskribent i Kvällsposten och som talare i radio och TV. Särskild uppmärksamhet väckte att han i kategoriska ordalag tog ställning för det svenska försvarets utrustande med kärnvapen eller

för att använda regeringsorganet Aftonbladets mera färgrika än korrekta formulering för någon tid sedan: »på förhand meddelade Guds överflödande välsignelse åt sådana vätebomber, som är avsedda att fällas över Moskva.»

Trots detta är det knappast någon överdrift att säga att han, när han valdes till HUF-ordförande, var ett för den stora allmänheten både inom och utom högerpartiet i det närmaste taget okänt namn. Men ungdomsförbundets valberedning hade inga svårigheter att övertyga stämman om Hillerdals stora personliga kvalifikationer för uppgiften och högerungdomarna har inte haft anledning att ångra sig. Ehuru i grunden en reserverad, nästan skygg natur saknar Hillerdal varken patos eller pondus, varken stridbarhet eller slagkraft. Han

utstrålar den auktoritet, som vilar på den solida grunden av klokhed, kunighet och fasthet; han har gåvan att lugnt men bestämt övertyga. Dessutom har han en arbetsförmåga, som är nästan skrämmande i sin metodiska effektivitet. Att han är både nitisk och teolog hindrar dock inte att han samtidigt är en glad och vänsäll man, som kan slå sig lös, när det behövs och har lika lätt att tala med bönder på bönders vis som med lärde män på latin.

Hillerdal, som i hög grad besitter *courage de ses opinions* har också, vilket är långt mindre vanligt, respekt för andras åsikter. Han har därför blivit något i det som regel diktaturstyrda Organisations-Sverige så sällsynt som en demokratisk förbundsordförande, som håller styvt på att förbundsmedlemmarna skall få komma till tals och att beslut skall fattas i parlamentariska former. Icke desto mindre har han bokstavligen talat från början *satt sin prägel på förbundet och dess verksamhet. Det är exempelvis säkerligen inte för djärvt att spåra

hans varmt Europavänliga hållning i det programuttalande, som antogs redan vid den stämma där han valdes och i vilket det bl. a. heter, att HUF »anser det som en central uppgift att positivt och energiskt arbeta för en sammanslutning av Västeuropa till en ekonomisk och politisk enhet.» Denna centrala uppgift har Hillerdal fullföljt med stor energi. Han har vidare slagit ett lika kraftfullt som framgångsrikt slag för en aktiv befolkningspolitik genom den livligt debatterade HUF-broschyren »Hög tid för ny familjepolitik», där han själv svarar för ett av de tre utmärkta inläggen. Slutligen talade han vid högerpartistämman i somras för en mera generös kulturpolitik med en tyngd och ett allvar, som uppenbarligen gjorde starkt intryck även på denna inte alltför kulturvänliga publik.

I dessa brytningstider för högerpartiet känns det tryggt att veta att ordföranden i ungdomsförbundet är en lika rakryggad som vidsynt — och framsynt — konservativ.

G. U.